

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської
сільської ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Самеах»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса – 2025

УДК 371

ББК 74

Рекомендовано до друку Вченою Радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д. Ушинського»

Протокол № 11 від 27 лютого 2025 року

Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти:
збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Одеса, Україна, 20-21 лютого 2025 року). Редколегія: І.А.Княжева,
Т.І.Койчева, Т.Ю. Осипова, О. А. Галіцан, І. О. Бартенєва,
О.П.Ноздрова, І.С.Артемьєва, П.П.Кинєва. Одеса: Університет
Ушинського, 2025. 225 с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри
педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д.Ушинського» Ірина Анатоліївна
Княжева

Кандидат педагогічних наук, доцентка кафедри мовної
підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ
Євгенія Василівна Тягнирядно

Відповідальні редактори: кандидати педагогічних наук,
доценти, доценти кафедри педагогіки Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д.Ушинського» Оксана Павлівна Ноздрова, Ірина Олександрівна
Бартенєва

Усі матеріали збірника подаються у редакції авторів.
Відповідальність за достовірність фактів несуть автори.

© Кафедра педагогіки Університету Ушинського, 2025

© Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області, 2025

© Одеський приватний заклад освіти «Тіква—Op Sameax», 2025

процесу та активізації пізнавальної діяльності учнів.....	144
21. Л.В. Саєнко Інноваційні освітні технології: новий підхід до процесу навчання у закладах вищої освіти.....	148
22. Є.В.Тягнирядно Комуникативна компетентність майбутніх правоохоронців: основні ознаки й умови формування.....	155
23. О.П.Ноздрова, С.О.Клименко Діяльність педагога на уроках іноземної мови в умовах інклюзивного освітнього середовища.....	158
24.Т.Ю. Осипова Формування науково-дослідницької культури майбутніх учителів під час професійної підготовки.....	164
25.І.О. Бартенєва Роль педагогічної культури в професійній діяльності сучасного вчителя.....	173

СЕКЦІЯ: ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

26. Л.О. Калінчук Розвиток емоційного інтелекту як основи формування позитивного ставлення учнів до навчання.....	182
27.В.В.Махсма Використання ChatGPT на уроках англійської мови: переваги, виклики та перспективи	191
28. В.В.Чуренова Впровадження ігрових технологій на уроках української мови та літератури.....	200
29. Г.В. Безклубенко Формування предметної та ключових компетентностей учнів у процесі вивчення фізики.....	211

школи. Крім того, це стає засобом розвитку пізнавальних інтересів учнів, оскільки дозволяє залучити їх до активних форм пізнання, що базуються на співпраці та взаємодії з іншими учнями, партнерських засадах, де використання іноземної мови набуває особистісної значущості.

Література

1. Пізнавальний інтерес як умова суб'єктності навчання молодших школярів. *Педагогічний дискурс*. 2011. Вип. 10. С. 53-56
2. Юрович В. Поняття про нестандартні уроки. *Початкова школа*. 2006. №6. с. 31-34
3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. Київ: Освіта, 2012. 328 с.
4. Іванішева С. Форми та методи інтерактивного навчання. *Початкова школа*. 2006. № 3. С. 9-11.

Сасенко Лілія Володимирівна,

*заступник начальника навчально-методичного відділу
Національного університету «Одеська юридична академія»
аспірант кафедри філософії, Одеса, Україна*

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ – НОВИЙ ПІДХІД ДО ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вступ. Реформування сучасної освіти в Україні передбачає спрямування вектора педагогічної діяльності на розвиток креативної особистості. Реалізація «Закону України про освіту» спрямовується на динамічні зміни в освіті сьогодення, які засновані на креативній основі, що надає особистості можливості думати й діяти на випередження; надає здібність мислити за межами звичайних рамок; можливість стати повноцінними учасниками інноваційного освітнього процесу;

мати можливість застосувати свої знання та компетентності в подальшому житті.

У сучасній педагогіці та психології вивченню проблеми креативності, розвитку творчих здібностей особистості, інноваційного розвитку присвячено роботи зарубіжних і вітчизняних дослідників: Д. Гілфорда, Є.П. Торренса, В.С.Юркевича, Я.А.Пономарьова, Т.А.Баришевої, Б.М.Теплова, П.Едварса тощо [4].

Ми у дослідженні хочемо зазначити, що головною перевагою інноваційних освітніх технологій є не стільки сучасні технічні засоби, а й нові форми організації освітньо-виховного процесу та пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. З точки зору організації освітнього процесу дуже цінними є можливості організації самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти, консультацій, контролю знань, отримання додаткової інформації та допомоги у вивченні матеріалу від викладача, різні форми спілкування, швидкий зворотній зв'язок.

Виклад основного матеріалу. Спираючись на погляди сучасних науковців і педагогів-практиків, актуальними для використання у системі освіти ми виокремили такі інноваційні педагогічні технології з наступними перевагами:

- Технологія навчання як дослідження, мета – розвинути у здобувачів освіти навички дослідницької роботи, сформувати активну і творчу особистість;
- Інтегральна педагогічна технологія - система формування цілісних знань про об'єкт, що вивчається, має поєднувати знання із декількох сфер, щоб прослідковувати причинно-наслідковий зв'язок;
- Структурно-логічна (операційно-діяльнісна) технологія – передбачає поетапну організацію навчального процесу, побудову схем діяльності, алгоритмів тощо;

- Технологія розвивального навчання – формує здібності до самовдосконалення, активного, самостійного творчого мислення та безперервного навчання;
- Технологія особистісно-орієнтованого навчання, мета - надати можливість проявляти самостійність мислення, незалежність, здатність до власного вибору діяльності, цілей та методів їх досягнення;
- Технологія проблемного навчання – націлена стимулювати інтерес до нових знань, до саморозвитку за допомогою вирішення особистих проблем і використання цих знань у конкретній практичній діяльності;
- Технологія case-study(кейс-метод) – метод активного проблемно-ситуативного аналізу, заснований на навчанні шляхом вирішення конкретних ситуацій (вирішення кейсів); кейс активізує аналітичні та комунікативні здібності здобувачів вищої освіти;
- Технологія диференційного навчання – формує вміння вчитися, потребу в самоосвіті, виникнення бажання генерувати ідеї, шукати альтернативні розв'язки стандартних та проблемних ситуацій;
- Технологія гуманістичного навчання – спрямована на виховання свідомих громадян, патріотів, освічених, творчих особливостей, становлення їхнього фізичного й морального здоров'я, забезпечення пріоритетного розвитку людини на засадах гуманізації та демократизації освітніх процесів;
- Технологія модульно-рейтингового навчання – формує самоосвітню компетентність здобувачів вищої освіти;
- Технологія групового навчання – формує внутрішню мотивацію до активного сприйняття, засвоєння та передачі інформації, сприяє формуванню комунікативних якостей, активізує розумову діяльність;
- Інтерактивні технології навчання – надають можливість обмінюватись думками, ідеями, пропозиціями, а викладач стає організатором спільної діяльності, ділової

співпраці, творчого пошуку, що дозволяє залучати до процесу пізнання всіх;

- Проєктна технологія навчання – це спосіб досягнення дидактичної мети через детальну розробку проблеми, яка має завершитись реальним, практично відчутним результатом;

- Інформаційні комп'ютерні технології – це сукупність методів і технічних засобів збирання, організації, збереження, опрацювання, передачі і подання інформації, що розширює знання і розвиває їх можливості щодо керування технічними і соціальними проблемами;

- Ігрові технології навчання (гейміфікація) – це організація навчального процесу, заснована на реконструкції моделі діяльності у межах запропонованого сценарію;

- Тренінгові технології навчання – передбачають алгоритм розв'язання найбільш типових практичних задач;

- Технологія дистанційного навчання – це організація освітнього процесу, що базується на принципі самостійного навчання, де здобувачі вищої освіти віддалені від викладача у просторі, але водночас мають можливість у будь-який момент підтримувати діалог за допомогою засобів комунікації [1].

Ми у дослідженні акцентували увагу на різних видах інтерактивних технологій та алгоритму їх використання в інноваційному освітньому креативному процесі закладів вищої освіти. Сутність інтерактивних висвітлено у працях О.Пометун - це «специфічна форма організації пізнавальної діяльності, яка має передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожна особистість відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність»[2].

У дослідженні зазначали, що у процесі інтерактивного навчання ефективно використовувалися інтерактивні прийоми (невеличкі процедури організації інтерактивної взаємодії), методи (способи діяльності педагога та здобувачів вищої освіти з організації ефективного інтерактивного процесу навчання) та

складні технології (поєднували у собі кілька методів і різні форми навчання).

О.Пометун об'єднувала ці прийоми у групи відповідно до структурних компонентів інтерактивного уроку (навчального заняття), а саме: прийоми і методи створення позитивної атмосфери навчання й організації комунікації; прийоми та методи мотивації навчальної діяльності й актуалізації опорних знань, уявлень; прийоми і методи засвоєння нових знань, формування вмінь, навичок, емоційно-ціннісних орієнтацій і ставлень; прийоми та методи узагальнення, систематизації знань, організації рефлексії пізнавальної діяльності [3].

Зважаючи на класифікацію інтерактивних технологій (О.Пометун, Н.Гончар) [3], ми здійснили їх класифікацію: за критерієм цільової орієнтації гри: «Що було б, якби...», «Історія з мішка», «Придумай запитання», «Хмарочос»); за виховним спрямуванням (покликані формувати моральні й естетичні позиції молоді: «Знайомство», «Павутина», «Що я люблю робити?», «Подорож», «Доброго ранку!», «Передбачення»); за розвиваючим напрямом (спрямовані на розвиток творчих здібностей, мотивацію навчальної діяльності: «Несподівані малюнки», «Очевидний надпис», «Історія з продовженням»); за соціалізуючим аспектом (спряли спілкуванню: «Знайомство», «Комплімент», «За і проти», рольові ігри) [3].

Оскільки характерною рисою інтерактивного навчання є суб'єкт-суб'єктні відносини здобувачів вищої освіти, а педагог виступає у ролі організатора та радника, а не керівника діяльності студентів, вважаємо, що доцільно використовувати інтерактивні вправи. Ми навели у дослідженні кілька порад, яких необхідно дотримуватися при інтерактивному навчанні.

Проведення кожної інтерактивної вправи базувалося на організації спілкування чи діяльності здобувачів вищої освіти у парах, трійках, четвірках і невеличких групах чисельністю до 6-7 осіб. При виборі вправи викладач мав обов'язково зважати на такі моменти: з якою метою планує використовувати; якого результату очікує.

Варто зважати ще на одну обов'язкову умову інтерактивного навчання: кожна особистість має бути активною в продукуванні ідей, думок, обговоренні, прийнятті рішення, будь-якої спільної діяльності.

У взаємодії зі здобувачами вищої освіти педагогам варто дотримуватися людиноцентриського підходу, за якого найвищою цінністю є особистість, її думки, почуття, здібності та досягнення.

Коли студенти у парах виконували те чи інше завдання, надзвичайно важливо, щоб вони дійшли спільного рішення. Варто звертати увагу на те, чи це дійсно було спільно прийняте рішення чи одна людина просто нав'язала свою думку іншій.

Безпосередньо організовуючи взаємодію здобувачів вищої освіти, педагогу слід було пам'ятати, що успіх залежить від кількох простих речей. Це насамперед усвідомлення педагогом доцільності кожної дії, виконання якої пропонувалося студентам, чіткості інструктажу, врівноваженості педагога, демократичного стилю спілкування зі здобувачами вищої освіти.

Здійснивши теоретичний аналіз сутності педагогічної взаємодії та видів, структури інтерактивних вправ, можна підкреслити необхідність і доцільність використання інтерактивних вправ у взаємодії зі здобувачами вищої освіти.

Висновки. Переваги сучасних інноваційних освітніх технологій є беззаперечними, оскільки вони є результативним інструментом, який сприяє засвоєнню знань, розвиває інтерактивне, комунікативно-спрямоване навчання. Сучасні інтерактивні технології створюють такі умови, коли здобувачі вищої освіти розуміють свої інтелектуальні можливості. Співпраця та комунікація є основою такого навчання, яка має на меті спільне розв'язання проблем, здобуття навичок критичного мислення та досягнення переконливих результатів.

Демократизація та гуманізація педагогічного процесу у вищому закладі освіти висувають нові вимоги до діяльності викладача та здобувачів вищої освіти. Вони полягають у

розкритті морального, культурного та творчого потенціалу як особистості студента, так і особистості викладача, у зміні їх відносин на основі співпраці за активної позиції студента.

Педагогічний процес повинен бути спрямований на розвиток креативних якостей особистості кожного здобувача освіти, на створення максимально сприятливих умов для прояву його здібностей та інтересів. Тому ми розглянули інноваційну творчу діяльність студента не тільки як засіб опанування знаннями, але і як найважливіше джерело інтелектуального та творчого розвитку особистості.

Вивчення та узагальнення психолого-педагогічної літератури, передового педагогічного досвіду привели до висновку, що шлях постійного вдосконалення змісту інноваційної освіти призводить до подолання пасивної позиції студентів й обумовлює розвиток їхніх творчих здібностей, результатом чого виступає виявлення прихованих можливостей, умінь вирішувати специфічні завдання та проявляти креативний підхід до їх вирішення, прагнення до процесу безперервної самоосвіти, досить високий рівень адаптивності, академічну мобільність тощо.

Література

- 1.Дубасенюк О.А. Інноваційні основні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки. *Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики*: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2019. С.14-47.
2. Кічук Н.В. Ігрове проєктування як інтерактивна дидактична технологія. *Наука і освіта*. 2005. №3-4. С.61-65.
3. Освітні технології: навчально-методичний посібник / За ред. О.М. Пехоти. Київ: АСК, 2002. 255 с.

Наукове видання

**МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Одеса, 20-21 лютого 2025 року

Редколегія: І.А.Княжева, Т.І.Койчева, Т.Ю. Осипова,
О. А. Галіцан, І.О. Бартенєва, О.П.Ноздрова, І.С.Артемьєва,
П.П.Кинєва.

Віддруковано з оригінал-макету
Підп. до друку 03.03.2025. Формат 60 \90\16
Папір офсетний. Друк різнографічний. Обсяг вид. арк. 1,5
Тираж 100 прим. Зак. №194
Віддруковано в копіривальному центрі «Магістр»
м.Одеса, вул.Мечнікова,36, тел. +38(063)890-82-36
Свідоцтво про реєстрацію №2670316784 від 30.12.2022 р.